

5. 11. Pracovní činnosti

Obsah	stránka
5.11.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	2
5.11.2. Začlenění průřezových témat	2
5.11.3. Zaměření na klíčové kompetence	2
5.11.4. Formy a metody práce	3
5.11.5. Způsoby, formy a kritéria hodnocení	3
5.11.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	4
1. – 3. ročník	5
4. – 5. ročník	6

5.11.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět pracovní činnosti na 1. stupni je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, která postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních pracovních dovedností. Tato oblast vychází z konkrétních životních zkušeností a situací. Vzdělávací oblast se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Na prvním stupni je obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Vzdělávací oblast je realizována po celou dobu základního vzdělávání a je určena všem žákům. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní dovednosti a návyky. Ve všech oblastech jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

5.11.2. Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Osobní rozvoj

- rozvoj schopností poznávání - cvičení pozornosti, řešení problémů, dovednosti zapamatování

Kreativita

- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originality, schopnost vidět věci jinak, citlivost, schopnost dotahovat nápady až do reality),

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

- vzájemné poznávání se ve skupině/třídě - spolupráce

Komunikace

- dovednosti pro sdělování verbálních

Environmentální výchova

Ekosystémy

- propojení přírody s využitím různých přírodních materiálů

Základní podmínky života

- voda, vzduch, půda jejich funkce a využití při pěstování rostlin

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.11.3. Zaměření na klíčové kompetence

Učitel

- zadává problémové úlohy či úlohy rozvíjející tvořivost
- zadává úkoly, které umožňují volbu různých postupů
- zadává úkoly, ve kterých žáci spolupracují
- formuluje cíl činnosti
- umožňuje žákům spoluutvářet kritéria hodnocení
- vyžaduje dokončení práce v dohodnutých termínech
- umožňuje žákům prezentovat jejich výrobky

- vůči každému žákovi projevuje očekávání úspěchu
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení

Kompetence k učení

Žák:

- postupuje krok za krokem
- informace řadí, vyřazuje, přiřazuje

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- problém rozpozná s dopomocí i sám
- hledá varianty řešení
- nabízí své nápady

Kompetence komunikativní

Žák:

- naslouchá druhému
- věcně a správně formuluje otázky
- používá samostatně prvky zdvořilostní komunikace

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje v týmu
- střídá práci individuální se skupinovou
- dokáže pochválit práci druhých
- poskytuje pomoc a radu druhým

Kompetence pracovní

Žák:

- používá různé materiály + nástroje
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny
- rozpozná druhy práce, které vyžadují spolupráci
- pracuje podle slovních instrukcí
- snaží se udržovat pořádek na pracovišti

5.11.4. Formy a metody práce

Při výuce střídáme různé formy práce:

- výuka ve třídě
- návštěvy výukových programů
- návštěvy výstav
- procházky do přírody
- využívání odborných učeben (keramická dílna, učebna informatiky)

5.11.5. Způsoby, formy a kritéria hodnocení

Základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Nemělo by docházet na srovnávání se spolužáky. Pracovní činnosti jsou výchovný předmět.

U průběžného hodnocení používáme různé formy:

- hodnocení klasifikací (stupeň 1,2,3,4,5)
- bodové hodnocení (daná pravidla)

- slovní hodnocení (pochvala, připomínky)
- sebehodnocení (rozvíjí se sebehodnocení a sebekontrola)
- kolektivní hodnocení (žáci vyslovují vlastní názor, společně se domlouvají)

Kritéria hodnocení:

- zvládnutí výstupů v předmětu v rámci individuálních možností dítěte
- schopnost řešit problémové situace
- úroveň komunikačních dovedností
- schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- postoje a dovednosti

Formy ověřování dovedností žáků:

- modelové a problémové úkoly
- výroba pomůcek, modelů, atd.
- projektové a skupinové práce

5.11.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

předmět	Pracovní činnosti
ročník	1. – 3.

Výstupy dle RVP Žák -	Tématický celek	Učivo	Výstupy dle ŠVP Žák -	Kontexty a přesahy
--------------------------	-----------------	-------	--------------------------	--------------------

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	práce s drobným materiálem	vlastnosti materiálu, pracovní pomůcky, funkce a jejich využití, jednoduché pracovní operace, organizace práce, lidové zvyky, tradice a řemesla	- dovede pracovat dle slovního či názorného návodu - využívá vhodné pracovní pomůcky a ví, jak s nimi bezpečně zacházet	OSV EV PRV- poznávání přírodnin PŘ – poznávání přírodnin
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí	konstrukční činnosti	stavebnice	- dokáže sestavit model dle předlohy	OSV EV
- provádí pozorování přírody - pečuje o nenáročnou rostlinu	pěstelské práce	pěstování rostlin ze semen	- zvládne dle pokynů vypěstovat nenáročnou rostlinu a starat se o ni	EV
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	příprava pokrmů	jednoduchá úprava stolu, výběr, nákup a skladování potravin	- dovede připravit jednoduchou tabuli pro stolování - zvládá vhodné chování při stolování	OSV PRV- zdravá strava, návrhy na jídelníček PŘ- zdravá výživa, tvorba jídelníčku

5.11.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

předmět	Pracovní činnosti
ročník	4. – 5.

Výstupy dle RVP Žák -	Tématický celek	Učivo	Výstupy dle ŠVP Žák -	Kontexty a přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	práce s drobným materiálem	vlastnosti materiálu i netradičního, vhodné pracovní pomůcky, -lidové zvyky a tradice	<ul style="list-style-type: none"> - zvládne samostatně vytvořit zadaný či libovolný výrobek - dokáže pomoci druhým - dovede ošetřit drobná poranění 	OSV EV PRV, PŘ – první pomoc, rostliny
<ul style="list-style-type: none"> - provádí se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje dle slovního návodu, jednoduché předlohy - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze 	konstrukční činnosti	práce s návodem, náčrtem, předlohou	<ul style="list-style-type: none"> - sestaví daný výrobek dle návodu - navrhne libovolný výrobek a sestaví jej - dokáže udržet pořádek na svém pracovišti - poskytne první pomoc 	OSV, PRV, PŘ – první pomoc
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy - ošetřuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje bezpečnost práce 	pěstitelské práce	-podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo, pěstování rostlin ze semen v místnosti, pěstování pokojových rostlin, rostliny jedovaté (drogy, alergie)	<ul style="list-style-type: none"> - zná podmínky pro pěstování rostlin - dokáže vypěstovat nenáročnou rostlinu - pojmenuje je - zná určité jedovaté rostliny a ví jak s nimi zacházet 	EV PRV, PŘ – člověk a zdraví, podmínky života na Zemi

5.11.6. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

předmět	Pracovní činnosti
ročník	4. – 5.

Výstupy dle RVP Žák -	Tématický celek	Učivo	Výstupy dle ŠVP Žák -	Kontexty a přesahy
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny - poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni 	Příprava pokrmů	základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni – historie, úprava stolu, pravidla správného stolování, příprava jednoduchého pokrmu, zásady hygieny v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> - zná základní vybavení kuchyně a vík jak s pomůckami zacházet - dokáže upravit a nachystat jídelní stůl - zvládne připravit jednoduchý pokrm - dovede dát první pomoc při poranění se v kuchyni - zvládá dodržovat pořádek a hygienické zásady na pracovišti 	OSV, PRV, PŘ– zdravá výživa člověk a zdraví